

DAJ-19080001040500 Seat No. _____

B. Com. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April – 2022

Income Tax Law and Practice-2
(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

- (1) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નનાં ગુણ દર્શાવે છે.
- (2) આવકવેરા કાયદાની તાજેતરની જોગવાઈઓ ધ્યાને લેવી.

1 શ્રી મિત્તલ શેઠના ધંધાનું નાણાંકીય વર્ષ 2021-22નું નફા-નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે : 20

નફા-નુકસાન ખાતું

ઉ.	રૂ.	જ.	રૂ.
વિગત		વિગત	
વ્યાજ ઉધરાવવાનું કમિશન	500	કાચો નફો	8,30,000
અંગત ખર્ચ માટે ઉપાડ	10,000	ડિબેન્ચર રોકાણ વ્યાજ	4,000
સામાન્ય ખર્ચ	40,000	શેર રિવિડન્ડ	3,000
ઘાલખાધ અનામત	8,000	વટાવ અને કમિશન	12,000
ઘાલખાધ	5,000	મકાન ભાડાની આવક	30,000
કરવેરા જોગવાઈ	10,000	બાંધી મુદતનું વ્યાજ	5,000
આવકવેરો	75,000	ઘાલખાધ પરત	10,000
વીમા પ્રિમિયમ	15,000	શેર વેચાણ નફો	1,00,000
મોટરકાર ખર્ચ (ઘસારા સિવાય)	75,000	ચંત્ર વેચાણ નફો	6,000
સ્ટાફનો પગાર	6,00,000		
માલ અને સેવા કર	30,000		
કાનૂની ખર્ચ	5,000		
ધર્મદો	10,000		
ચોખ્ખો નફો	1,16,500		
	10,00,000		10,00,000

વધારાની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે :

- (1) મોટરકારનો 1/2 વપરાશ અંગત હેતુ માટે થાય છે.
- (2) ઘાલખાધ પરતની રકમ પૈકી 50% રકમ ત્રણ વર્ષ અગાઉ નામંજૂર કરેલા ઘાલખાધ પૈકીની છે.
- (3) તા. 1-4-2021ના રોજ મોટરકારની ઘસારાબાદ કિંમત રૂ. 4,00,000 હતી અને ઘસારાનો દર 12% હતો.
- (4) વીમા પ્રીમિયમમાં રૂ. 4,000 જીવન વીમા પ્રીમિયમ તથા રૂ. 5,000 તબીબી વીમા પ્રીમિયમના છે.

આકારણી વર્ષ 2022-23 માટે તેમના ધંધાની કુલ કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો.

અથવા

- 1 વિશ્વા મોબાઈલનું તા. 31-3-2022ના રોજ પુરા થતાં વર્ષનું નફા-નુકસાન 20 ખાતું નીચે પ્રમાણે હતું :

નફા-નુકસાન ખાતું

ઉ.	જ.		
વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
સંપત્તિ વેરો	25,000	કાચો નફો	16,60,000
અંગત ખર્ચા	10,000	જામીનગીરીનું વ્યાજ	10,000
ભાડું	3,00,000	પરચુરણ આવક	20,000
સ્ટાફનો પગાર	8,00,000	કમિશન	30,000
લોનનું વ્યાજ	1,50,000	મોબાઈલનું ભાડું	3,00,000
પરચુરણ ખર્ચ	1,75,000	ભાડે આપેલ મકાનની	
ઘાલખાધ	10,000	આવક (મળેલ ભાડું)	80,000
દાન	1,25,000		
ઘાલખાધ અનામત	50,000		
સ્થાનિક કરવેરા	10,000		
મનોરંજન ખર્ચ	12,000		
આગથી માલનું નુકસાન	40,000		
પૂજા વિધિનો ખર્ચ	13,000		
ચોખ્ખો નફો	3,80,000		
	21,00,000		21,00,000

અન્ય માહિતી :

- (1) સ્થાનિક કરવેરામાં રૂ. 4,500 ભાડે આપેલ મિલકતો અંગેના છે.
- (2) બિલ વગરના મોબાઈલનું વેચાણ કરવાથી રૂ. 2,00,000નો નફો થતો હતો જે ચોપડે દર્શાવેલ નથી.
- (3) ચૂકવેલ ભાડાની રકમમાં રૂ. 60,000ની રકમ કરદાતાની પોતાની માલિકીના દુકાનના ભાડા અંગેની છે.
- (4) કરદાતાએ તેની પત્ની પાસેથી લીધેલી લોન (સ્ત્રીધનમાંથી નથી) પર વ્યાજના રૂ. 40,000 ચૂકવ્યા હતા, જેનો લોનના વ્યાજમાં સમાવેશ થાય છે.
- (5) સ્ટાફના પગારની રકમમાં કરદાતાના પુત્રને આપેલ પગારનાં રૂ. 1,00,000નો સમાવેશ થાય છે. કરદાતાનો પુત્ર ધંધામાં દિવસના અડધા સમયની સેવાઓ આપે છે.

આકરણી વર્ષ 2022-23 માટેની ધંધાની કરપાત્ર આવક ગણો.

2 શ્રી નયનની નીચેની વિગતો પરથી આકરણી વર્ષ 2021-22 માટે કરપાત્ર **20**

મૂડીનફાની અને કલમ 54 F હેઠળ કરયુક્તિની ગણતરી દર્શાવો :

મિલકતો	ખરીદ તારીખ	ખરીદ કિંમત	વેચાણ કિંમત	વેચાણ ખર્ચા
(1) અંગત લેપટોપ	1-10-2000	40,000	30,000	—
(2) વડોદર શહેરમાં જમીન	31-12-2001	6,00,000	35,00,000	5,000
(3) ઝવેરાત	1-9-2004	2,26,000	10,00,000	400
(4) કેમિકલ ફેક્ટરીના બિન-નોંધાયેલ શેર	1-12-2012	2,50,000	5,00,000	1,200
(5) નોવા પ્રા. લિ.ના નોંધાયેલ ડિબેન્ચર્સ	1-2-2013	1,50,00	3,00,000	250
(6) પ્રભા પ્રા.લિ.નાં નહિ-નોંધાયેલ ડિબેન્ચર્સ	1-8-2014	3,25,000	3,50,000	—
(7) રહેઠાણનો ફ્લેટ	1-2-2021	22,57,260	—	—

વધારાની માહિતી :

- (1) જામીનગીરીના વેચાણ પર સિક્યુરિટીઝ ટ્રાન્ઝેક્શન ટેક્સ (STT)ની વસૂલાત થઈ નથી.
- (2) રહેઠાણના ફ્લેટ સિવાયની તમામ મિલકતો તા. 1-1-2021નાં રોજ વેચેલ છે.
- (3) સૂચકઆંક નીચે મુજબ છે :

નાણાકીય વર્ષ	2001-02	2004-05	2009-10	2012-13	2014-15	2020-21
સૂચક આંક	100	113	148	200	240	301

અથવા

2 નીચે આપેલી માહિતી પરથી શ્રી વિષ્ણુભાઈના આકારણી વર્ષ 2021-22ના કરપાત્ર મૂડીનફાની ગણતરી કરો : 20

ક્રમ	ખરીદ તારીખ	વેચાણ કિંમત (રૂ.)	ફેરબદલીના ખર્ચા (રૂ.)	ખરીદ કિંમત (રૂ.)	મિલકત અંગે માહિતી	ખરીદીના વર્ષના સૂચકઆંક
1.	15-2-1990	70,00,000	15,000	4,00,000	અંગત રહેઠાણનું મકાન (એકમાત્ર)	100
2.	1-8-2014	6,00,000	3,000	2,10,000	સંજય લિ.ના શેર	240
3.	18-11-2012	8,00,000	6,000	3,20,000	વિજય લિ.નાં શેર	200
4.	27-09-2009	30,00,000	4,500	5,92,000	ઝવેરાત	148
5.	15-7-2002	8,00,000	2,000	3,15,000	અજય લિ.નાં શેર	105
6.	18-5-2020	—	—	25,00,000	અંગ રહેઠાણનું મકાન (નવું)	—

વધારાની માહિતી :

- (1) તા. 1-4-2001ના રોજનો સૂચકઆંક 100 હતો. નાણાકીય વર્ષ 2020-21નો સૂચકઆંક 301 છે.
- (2) અંગત રહેઠાણનું જૂનું મકાન તા. 20-1-2021ના રોજ વેચેલ છે.
- (3) વેચેલ અંગત રહેઠાણના મકાનની તા. 1-4-2001ના રોજની બજાર કિંમત રૂ. 14,50,000 હતી.
- (4) તા. 28-11-2020ના રોજ ત્રણેય કંપનીઓના બારોબાર વેચેલ શેરો સિક્યુરિટીઝ ટ્રાન્ઝેક્શન ટેક્સને પાત્ર નથી.

3 શ્રી પ્રિતમની આવકની નીચે આપેલી વિગતો પરથી આકારણી વર્ષ 2021-22 15

માટે અન્ય સાધનોની આવકના શિર્ષક હેઠળની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો :

વિગત

રૂ.

- (1) કારખાનાના મકાન અને યંત્રોનું સંયુક્ત ભાડું2,00,000
- (2) જમીન ભાડાની આવક 50,000
- (3) ભારતીય કંપનીના ઈક્વિટી શેર પર મળેલ ડિવિડન્ડ
(ટી.ડી.એસ.-10%) 27,000
- (4) બેંક ડીપોઝીટ પર વ્યાજની આવક (ગ્રોસ) 15,000
- (5) ભારતીય કંપનીના પ્રેફરન્સ શેરો પર મળેલ ડિવિડન્ડ
(ટી.ડી.એસ.-10%) 18,000
- (6) સંચાલક તરીકે બોર્ડમાં હાજરી અંગે ફી 25,000
- (7) હરિકાઈમાં લાગેલ ઈનામ (ટી.ડી.એસ.-20%) 40,000
- (8) પેટા ભાડે આપવાથી મળેલ આવક 30,000
- (9) ખુલાસા વગરના સાધનોમાંથી બોન્ડ પર વ્યાજ 80,000
- (10) 6.5%ના કેપિટલ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ બોન્ડ પર વ્યાજ 10,000
- (11) વિનય લિ.નાં 10%નાં રૂ. 2,70,000ના કરયુક્ત નોંધાયેલા
ડિબેન્યર પર મળેલ વ્યાજ (ટી.ડી.એસ.-10%) 27,000
- (12) લોટરીના ઈનામની મળેલ રકમ (ટી.ડી.એસ.-30%) 1,40,000
- (13) આફ્રિકામાં આવેલ જમીનની ખેતીની આવક 2,50,000

શ્રી પ્રિતમે નીચે જણાવેલ ખર્ચા કપાત તરીકે બાદ મેળવવા માટે રજૂઆત કરી છે.

- (1) કારખાનાના માકન અને યંત્રોનો ઘસારો રૂ. 40,000.
- (2) લોટરીની ટીકીટો અંગેના ખર્ચા રૂ. 2,000.
- (3) શેરોમાં રોકાણ કરવા માટે લીધેલી લોન પર ચૂકવેલ વ્યાજ રૂ. 12,000.

અથવા

3 નાણાંકીય વર્ષ 2020-21 દરમિયાનની શ્રી અજયે આવકની નીચે મુજબ વિગતો 15
આપી છે :

- (1) નયન લિ.નાં રૂ. 1,35,000નાં 10%નાં કરમુક્ત ડિબેન્ચર્સ (ટી.ડી.એસ.-10%).
- (2) સંજય લિ.નાં રૂ. 45,000નાં 10%નાં કરમુક્ત ડિબેન્ચર્સ (ટી.ડી.એસ.-10%).
- (3) 7%ના કેપિટલ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ બોન્ડ પર વ્યાજ રૂ. 5,000.
- (4) અનિલ લિ.ના કરબાદ ડિબેન્ચર્સનું મળેલ વ્યાજ રૂ. 25,000 (ટી.ડી.એસ.-20%).
- (5) ગુજરાતમાં આવેલ જમીનની ખેતીની આવક રૂ. 2,00,000.
- (6) નમન લિ.નાં 10% કરબાદ ડિબેન્ચર પર મળેલ વ્યાજ રૂ. 18,000 (ટી.ડી.એસ.-20%).
- (7) કાકા પાસેથી મળેલ બક્ષિસ રૂ. 50,000.
- (8) ઘોડા દોડની આવકની મળેલ ચોખ્ખી રકમ (ટી.ડી.એસ.-30%) રૂ. 35,000.
- (9) ભારતમાં આવેલ ખુલ્લી જમીનના પ્લોટનું મળેલ ભાડું રૂ. 12,000.
- (10) વિદેશી કંપનીની જામીનગીરી પર વ્યાજ રૂ. 10,000.
- (11) લોટરીની આવક (ટી.ડી.એસ.-30%) રૂ. 17,500.
- (12) 12%ના અતુલ લિ.નાં પ્રેફરન્સ શેર રૂ. 2,00,000.

શ્રી અજયે ઉપરની આવકમાંથી નીચેની કપાતોની માંગણી કરેલ છે.

- (1) લોટરીની આવક મેળવવા કરેલ ખર્ચ રૂ. 1,000.
- (2) વ્યાજ ઉઘરાવવા માટે રૂ. 200 બેન્ક કમિશનના ચૂકવ્યા હતા.
- (3) નયન લિ.નાં ડિબેન્ચરમાં રોકાણ કરવા માટે લીધેલ લોનનું વ્યાજ રૂ. 8,000.

ઉપરની માહિતી પરથી, આકારણી વર્ષ 2021-22 માટે અન્ય સાધનોની કરપાત્ર આવક શોધો.

4 સમાધાન પંચના હેતુઓ અને સત્તાઓ જણાવો. 15

અથવા

4 ટૂંકનોંધ લખો : (ત્રણ) 15

- (1) મૂળ સ્થાનેથી કરકપાત (ટીડીએસ)
- (2) કાયમી ખાતા નંબર (PAN)
- (3) આવકવેરા રિટર્ન (ITR)

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) Figures to the right side indicate full marks of question.
- (2) Consider latest provisions of Income Tax Act.

- 1 Following is the profit and loss account of business of 20
Mr. Mittal Sheth for the financial year 2021-22 :

Profit & Loss Account

Dr.		Cr.	
Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Commission for interest collection	500	Gross Profit	8,30,000
Drawing for personal expense	10,000	Interest on investment of debentures	4,000
General expenses	40,000	Share dividend	3,000
Bad-debt reserve	8,000	Discount and commission	12,000
Bad-debts	5,000	Income of house rent	30,000
Provision for taxation	10,000	Interest of fixed deposit	5,000
Income tax	75,000	Bad-debts recovered	10,000
Insurance premium	15,000	Surplus on sale of shares	1,00,000
Motor-car expenses (Except depreciation)	75,000	Profit on sale of machinery	6,000
Staff salary	6,00,000		
Goods and service tax	30,000		
Legal charges	5,000		
Charity	10,000		
Net Profit	1,16,500		
	10,00,000		10,00,000

Additional information is as follows :

- (1) 1/2 use of motor-car is for personal purposes.
- (2) 50% of the amount of bad-debts recovered relates to the amount of bad debts not allowed before three years.
- (3) Written down value of the car as on 1-4-2021 Rs. 4,00,000 and depreciation rate was 12%.
- (4) Insurance premium includes Rs. 4,000 being life insurance premium and Rs. 5,000 being medi-claim insurance.

Compute hi total taxable business income for the assessment year 2022-23.

OR

- 1 The profit and loss account of Vishwa Mobile for year ending 20 on 31-3-2022 was given below :

Profit & Loss Account

Dr.		Cr.	
Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Wealth tax	25,000	Gross profit	16,60,000
Personal expenses	10,000	Interest on securities	10,000
Rent paid	3,00,000	Sundry income	20,000
Staff salary	8,00,000	Commission	30,000
Interest on loan	1,50,000	Hire charges of	
Sundry expenses	1,75,000	mobile	3,00,000
Bad debts	10,000	Rent of let-out house	
Donation	1,25,000	(Rent received)	80,000
Bad debts reserve	50,000		
Local taxes	10,000		
Entertainment expenses	12,000		
Loss by fire	40,000		
Religious expenses	13,000		
Net profit	3,80,000		
	21,00,000		21,00,000

Other information :

- (1) Local taxes includes Rs. 4,500 in respect of let-out house property.
- (2) The assessee has earned Rs. 2,00,000 on sale of mobile of without bill, which has not been shown in the above P & L A/c.
- (3) Rent paid includes Rs. 60,000 in respect of the shop owned by the assessee.
- (4) Interest on loan includes Rs. 40,000 paid as interest on a loan taken from the assessee's wife (not from dowry).
- (5) Salaries includes Rs. 1,00,000 paid to the assessee's son for rendering half of a day services to the business.

Calculate taxable income of business for A.Y. 2022-23.

- 2** Find out the taxable capital gain and exemption under section **20**
54 F for the assessment year 2021-22 form the details given below by shree Nayan :

Assets	Date of Purchase	Purchase Price Rs.	Sales Price	Sales Expenses Rs.
(1) Personal laptop	1-10-2000	40,000	30,000	—
(2) Land situated in Vadodara city	31-12-2001	6,00,000	35,00,000	5,000
(3) Jewellery	1-9-2004	2,26,000	10,00,000	400
(4) Onlisted shares of chemical factory	1-12-2012	2,50,000	5,00,000	1,200
(5) Listed debentures of Nova Pvt. Ltd.	1-2-2013	1,50,00	3,00,000	250
(6) Unlisted debentures of Prabha Pvt. Ltd.	1-8-2014	3,25,000	3,50,000	—
(7) Residential flat	1-2-2021	22,57,260	—	—

Additional information :

- Security transaction tax has not been charged on sales of all the securities.
- On 1-1-2021, all the above assets (excluding residential flat) were sold.
- Cost inflation index are as under :

<i>Financial Years</i>	2001–02	2004–05	2009–10	2012–13	2014–15	2020–21
<i>Cost inflation index</i>	100	113	148	200	240	301

OR

2 Compute the capital gains chargeable to tax of Shree Vishnubhai **20**
from the following details for the A.Y. 2021-22 :

No.	Date of Purchase	Selling Price (Rs.)	Transfer Charges (Rs.)	Purchase Price (Rs.)	Particulars of assets	Index of Year of purchase
1.	15-2-1990	70,00,000	15,000	4,00,000	Only self occupied house	100
2.	1-8-2014	6,00,000	3,000	2,10,000	Shares of Sanjay Ltd.	240
3.	18-11-2012	8,00,000	6,000	3,20,000	Shares of Vijay Ltd.	200
4.	27-09-2009	30,00,000	4,500	5,92,000	Jwellery	148
5.	15-7-2002	8,00,000	2,000	3,15,000	Shares of Ajay Ltd.	105
6.	18-5-2020	–	–	25,00,000	House for Self Occupation (new)	–

Additional information

- (1) The cost inflation index was 100 on 1-4-2001 and financial year 2020-21 is 301.
- (2) He had sold old self-occupied house on 20-1-2021.
- (3) On 1-4-2001, the fair market values of self-occupied house was Rs. 14,50,000.
- (4) Shares of three companies (sold directly on 28-11-2020) were not subject to securities transaction tax (STT).

- 3 From the following particulars of income of Shree Pritam, 15
compute his taxable income under the head "Income from other
sources" for A.Y. 2021-22 :

Particulars	Rs.
(1) Composite Rent of factory building and Machinery	2,00,000
(2) Ground rent income	50,000
(3) Dividend received on equity shares of Indian company (TDS-10%)	27,000
(4) Gross interest income on bank deposit	15,000
(5) Dividend received on preference shares of Indian company (TDS-10%)	18,000
(6) Sitting fee for attending meeting of Board of directors	25,000
(7) Prize won in competition (TDS-20%)	40,000
(8) Rent received from sub-tenant	30,000
(9) Income from unexplained sources	80,000
(10) Interest on 6.5% capital investment bond	10,000
(11) Interest received on Rs. 2,70,000, 10% tax free debentures of Vinay Ltd. (TDS-10%)	27,000
(12) Amount received on lottery won (TDS-30%).....	1,40,000
(13) Agriculture income from land situated at Africa	2,50,000

Shree Pritem has presented the claim to get deduction in
respect of following expenses.

- (1) Depreciation on factory building and Machinery Rs. 40,000.
- (2) Expenses of lottery ticket Rs. 2,000.
- (3) Interest paid on loan taken to make investment in shares Rs.
12,000.

OR

- 3 Shree Ajay has provided following particulars of income during 15
financial year 2020-21 :

- (1) 10% tax free debentures of Rs. 1,35,000 of Nayan Ltd.
(TDS-10%).
- (2) 10% tax free debentures of Rs. 45,000 of Sanjay Ltd. (TDS-
10%).

- (3) Interest on 7% capital investment bond Rs. 5,000.
- (4) Interest received on less tax debentures of Anil Ltd. Rs. 25,000 (TDS-20%).
- (5) Agriculture income from land in Gujarat Rs. 2,00,000.
- (6) Interest received on 10% less-tax debentures of Naman Ltd. Rs. 18,000 (TDS-20%).
- (7) Gift received from uncle Rs. 50,000.
- (8) Net income received on winning from horse-race (TDS-30%) Rs. 35,000.
- (9) Rent received from open plot of land situated in India Rs. 12,000.
- (10) Interest on securities of foreign companies Rs. 10,000.
- (11) Income of lottery (TDS-30%) Rs. 17,500.
- (12) 12% preference share of Atul Ltd. Rs. 2,00,000.

Shree Ajay claims following deduction in respect of above incomes.

- (1) Expenses incurred in respect of lottery income Rs. 1,000.
- (2) Bank commission of Rs. 200 was paid for the collection of interest.
- (3) Interest on loan taken to make investment in debentures of Nayan Ltd. Rs. 8,000.

From the above information, find out the taxable income under the head "Income from other Sources" for the A.Y. 2021-22.

4 State objective and powers of settlement commission. 15

OR

4 Write short notes : (three) 15

- (1) Tax Deducted at Source (TDS)
- (2) Permanent Account Number (PAN)
- (3) Income Tax Return (ITR)